

Olomoucké parky mají další

Perla na zelené poduše. Trochu klíšé, trochu nadsázka, ale svým způsobem se toto milé a poetické označení k centru Olomouce opravdu hodí. Když se navíc o onu zelenou podušku dostatečně důkladně pečuje, je to určitě něco, čím se mohou Olomoučané chlubit. A v posledních několika týdnech přibyl do kolekce historických a parkových skvostů nový drahokam – parkánové zahrady na hradbách, nádherné prostory za bývalými rezidencemi olomouckých kanovníků.

Na Bezručovy sady neboli na Výpad, jak romantickému parku pod hradbami obvykle Olomoučané říkají, se už řadu let dívali lidé značně kritickým pohledem. Celý park působil poněkud omšelým dojmem, staré lavičky byly poničené, cesta pro pěší i cyklisty hrbolatá a děravá a osvětlení chabé, takže sem po setmění méně stateční raději ani nechodili. Teď je ale naštěstí už všechno podstatně jinak. Nedávno totiž skončila mnohaměsíční revitalizace a obnova celého tohoto parku.

Výpad v nové kráse

V rámci rekonstrukce stezek pro chodce a cyklisty byly nejprve odstraněny staré povrchy cest a vybudovány nové. Oproti původnímu plánu ale byla s ohledem na ochranu kořenového systému některých vzácných stromů část cest jen opravena, bez výměny konstrukčních vrstev. „Rekonstrukce se týkala jednoho a půl kilometru asfaltové páteřní cesty, na níž je vyznačená cyklostezka, a sedmi set metrů mlátové boční cesty,“ upřesnil náměstek primátora Martin Major.

Aby byla rekonstrukce parku poctivě provedená, musel se změnit i mobiliář, tedy lampy, lavičky i koše na odpad. Pro návštěvníky parku dnes od setmění do rozednění svítí celkem 91 nových lamp, lidé se mohou posadit na některou z 97 nových laviček, na smeti čeká 17 nových odpadkových košů. Na třech hlavních příjezdových cestách jsou osazeny uzamykatelné sklápěcí sloupky, které mají zabránit vjezdu vozidel do prostoru sadů. Během rekonstrukce proběhly také sadové úpravy. Založily se nové trávníky, některé stromy byly vykáceny a nahrazeny osmnácti novými různými druhy, jiné přesazeny. Všechny úpravy zeleně se děly v souladu s rozhodnutím odboru životního prostředí. Rekonstrukce Bezručových sadů je součástí projektu s názvem Obnova mobiliáře a cestní sítě v olomouckých historických sadech, Čechovy a Bezručovy sady. „Na celou tuto akci jsme získali dotaci z Regionálního operačního programu Střední Morava ve výši 34,6 milionu korun,“ řekl primátor Martin Novotný. Náklady na nyní dokončenou část v Bezručových sadech dosáhly výše 29,8 milionu korun, část v Čechových sadech by měla stát zhruba 40 milionů a bude dokončena v květnu příštího roku. Už vloni se na-

víc podařilo rekonstruovat cesty a mobiliář ve třetím z nejdůležitějších parků, ve Smetanových sadech.

Lávka nabízí atraktivní pohled i cestu

K charakteristickým rysům Bezručových sadů patří i Mlýnský potok, který se klikatí po celé délce parku. Za řekou je botanická zahrada a rozárium, kam vedly do roku 1997 dvě lávky. Jednu z nich ale tehdy zničila povodeň. V květnu v rámci rekonstrukce parku začala i výstavba nové lávky, která nyní po letech opět spojuje Bezručovy sady s botanickou zahradou.

chloubu – zahrady na hradbách

Atraktivně pojatá lávka, jejíž vybudování stálo 5,4 milionu korun, je zhotovena z monolitického betonu a má tvar lehce vzedmutého oblouku s rozpětím 17 metrů, šířkou 3,5 metru a rozdílnou výškou nábržeňních pilířů. Nový most umožňuje pohodlný přístup do botanické zahrady a k veřejným toaletám. Výhled z botanické zahrady přes lávku zase nabízí estetický zážitek z neobvyklého pohledu na středověké opevnění s gotickou hradební věží i na secesní vilu nahore na hradbách.

Do prostoru na začátku Botanické zahrady za lávkou přibyl čtyři lavičky, odpadkový koš a lampa veřejného osvětlení. „Na tento projekt budeme žádat o dotaci z Regionálního operačního programu Střední Morava. Její předpokládaná výše je 4,5 milionu korun, což odpovídá 85 procentům celkových způsobitelných výdajů projektu,“ doplnil náměstek primátora Ladislav Šnevajs.

Jakubským výpadem do perly na hradbách

Kultivovaný park, který nyní doslova láká nejen k průchodu, ale i k delšímu pobytu a odpočinku, získal ještě jeden krásný doplněk. Návštěvník se do něj dostane cestou skrze starobylé hradby prostřednictvím obnoveného Jakubského výpadu. Nahore nad hradbami, v prostoru takzvaných parkánů, vznikly úsilím Univerzity Palackého nádherné zahrady, které díky existenci historických předloh věrně napodobují původní kanovnícké zahrady z dob od 15. do 18. století.

Staronové parkánové zahrady mohli Olomoučané poprvé obdivovat 19. října. Malebné prostory byly slavnostně otevřeny za zvuků vět z „olomoucké“ symfonie č. 6 Wolfganga Amadea Mozarta. „Úkolem univerzity je vzdělávat, pěstovat vědu a umění. Existuje však také jejich takzvaná třetí role. Právě revitalizací těchto zahrad ji Univerzita Palackého aktuálně naplňuje. Obnovením a zpřístupněním zahrad totiž ukazuje, že má zájem podílet se také

Foto Robert Mročka

na kulturním rozvoji regionu, v němž se nachází. Univerzita Palackého nemůže existovat bez města Olomouce, město Olomouc nemůže existovat bez Univerzity Palackého,“ řekl rektor univerzity, profesor Miroslav Mašláň.

Unikátní výukový prostor na nejpamátnějším místě

Parkánové zahrady za bývalou proboštskou rezidencí a kanovníckými domy jsou jedním z nejstarších míst v Olomouci. Zmínky o těchto domech pocházejí z nejrannější historie Olomouce, kousek odtud stával také první olomoucký biskupský kostel svatého Petra. „Součástí kulturního obrazu města jsou její plochy i budovy. V tomto smyslu zde občané Olomouce budou moci vnímat, že univerzita není uzavřený celek. Prostor zahrady je jako stvořený k pořádání například letních koncertů, při jejichž organizaci se ke slovu jistě dostanou také studenti,“ řekl Jiří Lach, děkan FF UP. Dodal, že díky své atmosféře se zahrady na hradbách nepochybně stanou vyhledávaným místem pro

vzdělávání, setkávání či odpočinek studentů i ostatních Olomoučanů. Díky těmto zahradám získala univerzita i netypický výukový outdoorový prostor.

O revitalizaci hradebních zahrad se diskutovalo mnoho let, skutkem se to však mohlo stát až díky projektu Revitalizace parků a veřejných ploch Univerzity Palackého, který je financován z Evropského fondu regionálního rozvoje a Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava. Projekt zpracovali zahradní architektka Helena Hoferková, architekt Ladislav Palko a historik Karel Žurek. Revitalizace zahrad si vyžádala přes jedenáct a půl milionu korun. Převážnou část nákladů hradila evropská dotace. Za opravu Jakubského výpadu dalo město Olomouc 2,1 milionu korun.

Jakubský průchod je otevřen ve všední dny od 7 do 19 hodin, v sobotu a ve svátky od 7 do 17 hodin. Parkánové zahrady budou otevřeny denně od 7 do 15 hodin nejméně do 21. listopadu, možná však až do konce měsíce, podle počasí, přes zimu bude vstup do zahrad uzavřen. Na jaře se pak počítá s tím, že parkánové prostory budou pro veřejnost běžně otevřeny, bude na ně ale muset dohlížet zahradník a správce. Zahrady budou mít vlastní prezentaci na adrese www.parkanovezahrady.upol.cz.

Přijďte se tedy podívat do Bezručových sadů, na novou lávku a Jakubským výpadem na starobylé hradební parkány dřív, než napadne sníh.

Michal Folta

s využitím podkladů ze Žurnálu UP Olomouc

Radniční listy

11 / 2011

Měsíčník občanů
statutárního města
Olomouce

Další pýcha olomouckých zahrad

Status Quo hráli
jako za mlada

str. 2

Dolní náměstí
odkryvá tajemství

str. 5

Tramvajové trati
v Olomouci

str. 15-18

